POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

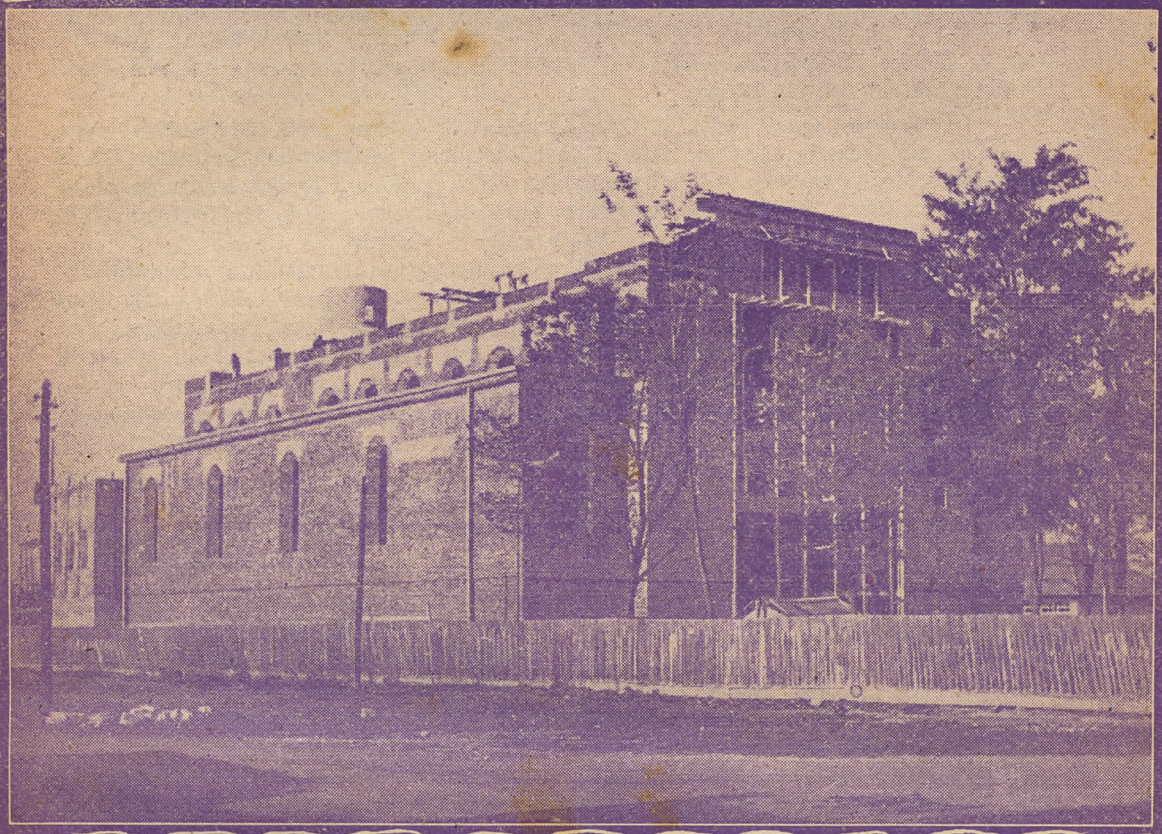

SALEZIJANSKI VJESTNIK

GODINA XV. OŽUJAK—TRAVANJ 1944. BROJ 3.—4.

5470

NE ZABORAVITE !

Salezijanski suradnici, koji se izpovjede, pričeste, mole po nakani sv. Otca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecima ožujku i travnju ova oproštenja:

Podpuna oproštenja: 1. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez salezijanskog suradničtva. — 2. Jedanput na mjesec, u koji god dan suradnik ili suradnica hoće. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedno podpuno oproštenje, ako uz koji staležki posao pobožno izgovore jedan streloviti uzdah, a za svaki sliedeći streloviti uzdah preko dana uz rad izgovoren dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na blagdan sv. Josipa, 19. ožujka. — 6. Na Blagoviest, 25. ožujka. — 7. Na blagdan Sedam Žalosti Bl. Djevice Marije, 31. ožujka. — 8. Na Cvjetnu Nedjelju, 2. travnja. — 9. Na Veliki Četvrtak. — 10. Na Uzkrs.

Stajališna oproštenja: 1. Oproštenje od 30 godina i 30 četrdesetica mogu dobiti na nedjelje sedamdesetnicu, šestdesetnicu i petdesetnicu, zatim na Veliki Petak i Veliku Subotu. — 2. Oproštenje od 25 godina i 25 četrdesetnica mogu dobiti na Čistu Sriedu i na četvrtu nedjelju u korizmi. — 3. Oproštenje od 10 godina i 10 četrdesetnica u sve ostale dane u korizmi.

(Tko hoće dobiti stajališna oproštenja, mora izmoliti u gore označene dane 5 Otčenaša, 5 Zdravihmarija i 5 Slavaotcu za dobrobit kršćanstva i 1 Otčenaš, 1 Zdravumariju i 1 Slavaotcu po nakani sv. Otca Pape. Osim toga mora dakako biti u stanju posvećujuće milosti i mora posjetiti koju crkvu ili javnu kapelu).

Grobovi zovu

Kupleš Karolina, Zagreb; — Novak Anka, Zagreb; — Javornik Marija, Zagreb; — Stipanović Dragutin, Zagreb; — Vlč. Han Hager, Hrv. Mitrovica; — Preč. Dr. Karlo Šverer, Ruma.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli. Počivali u miru. Amen.

Sjetimo se u svojim molitvama i onih, koji su se preselili na drugi sviet kao žrtve okrutnog rata, a njihova su imena ostala nepoznata.

ODLUČITE SE ! U prošlom broju Vjestnika objavili smo slike okruglih prozora u srednjoj lađi crkve Marije Pomoćnice. Koliko smo dosada obavieštени, prozori se vrlo sviđaju. Uzdajući se u Boga i u Blaženu Djevicu gojimo nadu, da će zamisao biti ostvarena i da će nova crkva Marije Pomoćnice što prije dobiti svoje liepe prozore, koji će joj služiti kao jedan od najljepših ukrasa. Možda i vi želite, da se koji od ovih prozora zove vašim? Možda imate mogućnosti, da sami naručite jedan cieli prozor? Izkoristite ovu priliku i pokažite, da znadete pridonieti i osjetljiviju žrtvu u čast Marije Pomoćnice. Odlučite se što prije, jer ciene dnevno rastu.

S dopuštenjem Nadbiskupskog duhovnog stola, broj 1835. Zagreb, 17. II. 1930.

SALEZIJANSKI VJESTNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja predplata Kn 100.— — »Salezijanski Vjestnik« izdaje Uprava salezijanskog suradničtva u Zagrebu, 17, Omiška ul. 2. — Predstavnik i odgovorni urednik Nikola Pavičić, Zagreb, Omiška ul. 2. Tisak Narodne Tiskare u Zagrebu, Kaptol 27. — Za tiskaru odgovara: Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.

PRILOG SALEZIJANSKOG VJESTNIKA

GLASNIK
MARIJE POMOĆNICE
TISKOPIS ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE NA KNEŽIJI U ZAGREBU

GOD. VII. 1944. BROJ 3—4

Druga Estera

U Esterinoj knjizi pripovieda sv. Pismo o caru Asveru, da je na priedlog svoga doglavnika Amana izdao naredbu, po kojoj se imahu poubijati svi Izraelci u njegovu carstvu. »I razaslaše se knjige po glasnicima u sve zemlje careve, da se potru, poubiju i iztriebe svi Izraelci, staro i mlado, djeca i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da se njihovo imanje zaplieni.«

U to je već vrieme bila dovedena na carski dvor liepa židovka imenom Estera, koja je radi svoje neobične ljepote i čednosti našla milost u cara i bila proglašena perzijskom caricom. Budući da je i sama pripadala narodu, nad kojim je visio mač osude, vrlo se razžalostila, kad je saznala za naredbu, koja je bila sotonsko djelo nasilnog i lukavog Amana. Njezin stric Mardohej, koji ju je odhranio u mladim godinama, kad je ostala bez svojih roditelja, i koji ju je češće pohađao na kraljevskom dvoru, zaklinjaše ju, neka spasi svoj narod od propasti. Položaj, u kom se nalazila Estera, nije bio lak. Premda je bila carica, ona nije imala kao žena nikakvih prava, nego je po običaju iztočnjaka bila sliepo oruđe u rukama pohotnog vladara. Osim toga bijaše kod Perzijanaca zakon, koji je branio bilo komu, pa i samoj carici, doći nepozvanoj pred cara. Tko bi se usudio prekršiti ovaj zakon, bio je smrću kažnjen, ako ga kralj ne bi pomilovao.

Uza sve to Estera se odvažila i pošla kralju, pošto je prije toga tri dana strogo postila i zapovjedila, da to čine i drugi njezini zemljaci. Kad se pojavila pred carem, on ju je ljubazno primio ponudivši joj u znak pomilovanja zlatnu palicu, koje se carica dotakla svojom rukom. Zapitana, što želi, reče: »Ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju molbu. Jer smo prodani ja i moj narod, da nas potru, poubiju i iztriebe.«

Car je uslišao Esterinu molbu i opozvao nepravednu naredbu zapovjedivši, da Amana zadesi ona ista sudbina, koju je bio namienio Izraelcima. Tako je Estera svojim zagovorom spasila od propasti sav izraelski narod u perzijskom carstvu.

*

Estera, koja se moli pred carskim priestoljem za spas svoga naroda, jest slika Blažene Djevice, koja se pred priestoljem Svemogućega moli za spas čovječanstva.

Kao što je Estera bila izuzeta od zakona smrti, kad se pojavila pred carem, tako je Djevica Marija bila izuzeta od zakona iztočnoga grieha, komu su podvrženi svi ljudi. Kao što je Estera osjećala neograničenu ljubav prema svomu narodu, tako Marija osje-

ča neograničenu ljubav prema nama kršćanima, koji smo narod Božji. Kao što je Estera bila spremna, da uz cienu života dođe pred cara, tako je Marija spremna, da uz cienu svake žrtve spasi naše duše. U tu je svrhu žrtvovala sebe i svoga Sina. U tu svrhu danomice žrtvuje nebeskom Otcu svoje Prečisto Srdce kao naknadu za naše griehe.

Srdce Marijino kao plamen vrući
gori, bukti, nikad ne izgara.
Što je bieda veća, što su jadi ljući,
u njem ima sve to više žara.

Pokušajte i Vi . . .

Jedan dobri suradnik piše:

Ja sam umirovljeni činovnik, pa mi moje novčane prilike ne dopuštaju, da vam pošaljem nešto veću svotu (šalje 500 Kn. O. ur.) za gradnju crkve Marije Pomoćnice kršćana u Zagrebu. S druge strane živo bih želio, da se bar na neki način odužim dragoj Majci na njezinoj dobroti, koju sam osjetio. Stoga molim, da mi vaša Uprava pošalje jedan sabirni arak, i ja vam obećajem, da ću kod svojih poznatih prijatelja u našem gradu skupiti svotu, s kojom ćemo moći svi biti zadovoljni.

V. Đ.

Moja kćerka Katica težko se razbolila. Sam njezin liečnik, pošto je obavio pregled, izjavio je meni, kao otcu, da je svaka nada u ozdravljenje izgubljena.

Odmah nakon toga obratismo se ja i moja žena u molitvi dragoj Majci Božjoj, Pomoćnici kršćana, i sv. Ivanu Bosku obećavši, da ćemo poduprieti gradnju nove Marijine crkve u Zagrebu. Mojoj kćerkici Katici krenulo je odmah nakon toga na bolje, i sada je na putu svoga podpunoga ozdravljenja.

Na ovoj velikoj milosti zahvaljujemo se dragoj Majci Božjoj i sv. Ivanu Bosku. **Vinko i Jozefina Đukić**

Majka Božja uviek mi pomaže. Pomogla mi je i sada, pa joj se iz srdca zahvaljujem. **Zorka Sever**

Srdačno se zahvaljujem Mariji Pomoćnici za uslišanu molbu.

Marija Ceraj

Šaljem dar za gradnju crkve Marije Pomoćnice u zahvalu za milosti, koje sam primila od Blažene Djevice.

Katica Gamberl

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici za sve milosti, što sam ih od nje primila i šaljem za gradnju njezine crkve u Zagrebu. **Grebert Irena**

Zahvaljujem se putem Salezijanskog Vjestnika za milosti, koje sam dobila zagovorom Marije Pomoćnice.

Andrija Kovačević

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici za primljene milosti. **Kata Slošić**

Kao občinski namještenik dospio sam pod težku disciplinsku iztragu, koja je potrajala godinu i po, tako da mi je bila već oduzeta i plaća. Stvar se nije mogla nikada svršiti, jer me je moj progonitelj sve više obtuživao.

U toj sam nevolji preporučio svoju stvar Majci Božjoj Pomoćnici i počeo moliti devetnicu njoj u čast. Odlučio sam moliti sve dotle, dok se iztraga ne svrši, očekujući od nje pomoć. I zbilja, dva dana prije Božića iztraga je bila završena, a ja proglašen nevin, pa sam mogao dobiti sav svoj zaostatak. Hvala Mariji Pomoćnici. **I. Pogačić**

Pošto sam ozdravila, hitim, da izvršim svoje obećanje i da se javno zahvalim svetoj Mariji Pomoćnici kao i sv. Ivanu Bosku za milost ozdravljenja. Više su mi puta pomogli u mojim duševnim i tjelesnim potrebama, pa tako i ovaj put. Bili su me obuzeli težki bolovi od opasnog čira u uhu, pa sam zazivala u pomoć Mariju Pomoćnicu, sv. Ivana Boska i pokojnog biskupa Gnidovca, koga dobro poznam. Bolest, koja je ozbiljno prietila mojim ušima i očima, naglo je uzmakla, kad sam se preporučila svojim svetim zaštitnicima. Ostat ću im uviek zahvalna.

Rosalie Pilsel

Još se zahvaljuju Mariji Pomoćnici: Rozika Kovačić, Irena Đurović.

Darovaše za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu

Utemeljitelji: Očevčić Pavka, Perinić Ana, Miličić Ivanka, Lukendić Dragica, Brichta Feliks.

Odlični dobrotvori: Kalafatić Blanka, Vlč. Petrović Mato, Pešić Ana, Toman Sofija, Slaviček Ljerka, Gajšak Antonija, Radinković Stjepan, Gjurović Irena, Mikas Mate, Pečuh Marija, Sertić Simeon, Engelman Marija, Gjivović Nika, Justi Ida, Krečak Julija.

Graditelji: Alt Marija, Banovec Barica, Bartolec Franjo, Berković Zdravko, C. N. čorko Marija, Gjurić Lojza, Ercegović Andrija, Felja Julka, Frei Terezija, Gerstber Marija, Gregorek Fanika, Hatz Ivan, Hummel Marija, Ivetta Vilma, Ivoš Katarina, Kabiček Franjo, Presvj. Kanoti Mihovil, Karl Marija, Čč. Ss. Karmeličanke, Kic Helena, Kovačić Adam, Kraljević Ruža, Krčmar Etelka, Kučan Anka, Kuzle Antun, Lalić Ivan, Leder Antonija, Macanić Reza, Majstorović Eva, Marić Jagica, Marošević Ana, Mašina Marko, Mišković Gizela, Msgr. Mitrović Ante, Molnar Mihaly, Moučka Josip, Nemet Branko, Nikolaus Ljuba, Ostrec Magdalena, P. A. Pavletić Terezija, Pavlović Gjurgjinka, Pejčić Ana, Penić Josip, Petek Dragutin, Petravić Milan, Pikutić Franjo, Polaček Jelisava, Pondeljak Terezija, Pušić Marija, Radan Mijo, Vlč. Radičev Josip, Dr. Raizner, Raumbereger Ružica, Roscher Dr. Alfred, Sigmund Zora, Skeleđija Stjepan, Slunjski Adolf, Sovinšek Ivan, Šagovec Milka, Šalković Julijana, Šamukić Marko, Vlč. Šanjek Mirko, Škunca Stjepan, Šlogar Marija, Špišić Kata, Štefanac Terezija i Kamilo, Tomić Andro, Turek Cecilija, Verhar Tina, Vukić Agata, Zetović Agata, Zindl Emica, Zloušić-Mikun Kata.

Ostali dobrotvori: Franceschi Ernesta, Frkatović Zora, Jagodić Ana, Mihalić Ivan, Butković Franjo, Galinović Neda, Hohnjec Željko, Ivčec Franjo, Križan Ivana, Schreiber Adam, Ačaj Ivan, Ambrinac Kata, Anđal Miško, Bićanić Kata, Blažek Vinko, Bogović Petar, Bureš Albina, Vlč. Butorović Ivan, Car Paula, Carević Josipa, Vlč. Cecelja Vilim, Čičko Rudolf, Čondrić Katarina, Dabčević Ante, Dabčević Milivoj, Dieneš Josip, Dinter Emil, Dubravac Mato, Gjukić Vinko, Favlović Ceca, Fechtig Ivan, Filić Stajka, Forjanac Adam, Fragner Mira, Fury Marija, Galinović Elvina, Vlč. Gavran Franjo, Glamuzina A, Guljašević Katica, Haut Marija, Obitelj Heržmanec, Hitrec Marija, Horvat Andro i Vera, Iljević Katica, Iljkić Ivica, Jagić Marija, Jaklin Ivan, Jakšić Katica, Jelić Ivan, Jelić Janja, Jovanovac Martin i Terezija, Vlč. Jurić Franjo, Jurinec Stjepan, Kamp Roza, Karpišek Franjo, Kauzlarić Jakob, Kepe Ana, Kereković Vlasta, Kerestes Gjuro, Klobučar Franjo i Katica, Kovačević Andrija, Kovačević Maca, K. R. Krišković & Krivec, Krivošić Anka, Krušnjak Stjepan, Kukr Dragutin, Kulešić Kata, Kulušić Miho, Kunjas Antonija, Kuštreba Terezija, Lakatuš Ana, Lapas Jakob, Levatić Katarina, Lujanac Antun, Markovinović Eva, Markulin Juraj, Maroslavac Mato, Maruša Ana, Matijanić Stjepan, Megla Erna, Mikulić Tomo i Kata, Miler Josipa, Miljević Ana, Milobara Mijat, Missoni Emil, Mokosek Stjepan, Molnar Verona, Milt Anka, Mrdjanov Živko, Octenjak Marija, Očko Emica, Opančar Marija, Pavila Apolonija, Pavušek Zorka, Pećanić Franjo, Perković Mato, Petrinović Marica, Posavec Jelka, Prpić Ana, Radočaj Mr. Milan, Rebac Mitzi, Ribar Gizela, Rimanić Julka, Sever Zorka, Slabinac Marija i Gjuro, Solarević Antun, Startz Julia, Stjepović Luka, Stojšić ing. Miroslav, Strapajević Ana, Ing. Suhopoljac, Szögi Don Albert, Šišulj Franca, Škrgić Terezija, Šmid Marija, Šoljić Jozo, Obitelj Štević, Štimac Vlado, Štumpf Kata, Šuveljak Margita, Švarić Slavica, Tesaroš Rudolf, Tompa Josip, Topljak Milka, Tramišak Zvonko i Tonka, Vlč. Weiss Rihard, Wer-

ner Gjuro, Wesley ing. Ljudevit, Zimić Ljubica, Žigmundić Anka, Živković Marija, Babić Milka, Berka Albina, Blažek Franjo, Bukač Alojzije, Vlč. Buljan Ladislav, Crnić Štefa, Drljanac Reza, Ferić Ada, Fila Antonija, Galinović Mladen, Gröbert Irena, Havlena Anka, Hećimović Josip, Hofman Vlado, Hurza Franciska, Hurza Franjo, Hurza Ivan ml., Hurza Ivan st., Jalušić & Ježić, Jareš Agneza, Kafka Terezija, Kallay pl. Juraj, Konecki Vencl, Kreček Marija, Kuzelj Magda, Leder Franciska, Leder Franjo i Kata, Lukić Pero, Mah Antonija, Vlč. Majerović Janko, Miladin Marica, Nadović Dragutin, Nemeš Terezija, Perša Magda, Vlč. Podkubovšek Ignacije, Polić Josip, Rakitovac Jelka, Ratkajec Ivan, Sedlaček Marija, Senfner Ana, Stanjek Ladislav, Šimičić Gjuro, šlehta Ana, Šoljić Ruža i Lucija, Šutak Martin, Tobi Josip, Vanjek Franciska, Vostri Štefanija, Žagar Terezija, Andričević Agneza, Andrilović Antun, Anić Zvonimir. Babunović Kata, Bahorić Ivka i Milan, Barč Ljubica, Benačić Marica, Blažek Josip, Briški Josip, Brunetta Alois, Buconić Vice, Butković Neža, Butorac Alojzije, Capan Marija, Čavić Ivan, Devila Marija, Drkulec Roza, Falamić Kata, Ferrari Ivan, Frankl Ivan, Grgljanić Mara, Haller Emilija, Hirhager A. Hummel Ela, Irić Anka, Vlč. Ivić Josip, Jareš Antun, Jareš Marija, Jelić Mara, Jelušić Ruža, Jendrić Kata, Jeržabek Jaroslav, Jeržabek Josip st., Jurjević Vladimir, Jursik Amalija, Jursik Josip ml., Kabiček Ana i Vencl, Kabiček Jozefina, Kernic Anka, Kiš Stjepan, Kovač Kata, Kovačević Mato, Kovačević Ružica, Kovačić Miho, Kranjc Marija, Kristović Nika, Kulundžić Marko, Lasić Jelka, Leder Josip, Leistner Marija i Melita, Lepka Vencl, Lešković Milan, Madjer Zora, Magdić Stjepan, Mandl Aldo, Mandolfo Katica, Maroslavec Anka, Matička Franciska, Matuc Ana, Maurac Marija, Mesarić Janko, Meznarić Franca, Mijić Marko, Miladin Josip, Mileš Franjo, Mlinarić Gjuro, Molnar Ana, Mück Rudolf, Naletilić Dr. Lujo, Nehvatal Marija, Nehvatal Veronika, Novota Mato, Pavliša Antonija, Perše Franjo, Petreković Svetozar, Pindjak Marija, Stini Marija, Šipoš Paula, Šiprak Bara, Široki Katarina, Šrekais Anka, Štavalj Josipa, Štimac Draga, Štimac Terezija, Tesar Marija, Vlč. Vajda Ivan, Vanjek Alojzija, Vanjek Jaroslav i Ružena, Vela Janko, Vostri Marija st., Wagner Ljubica, Zlatarić Kata, Jovanovac Franjo, Jug Mihovil, Jurić Amalija, Jurić Mato, Juričan Štefanija, Jurjević Ana, Jušić Mr. R. Karl Marija, Karlović Draga, Kelemen Franjo, Kirac Luka, Klančić Lenka, Klasan Olga, Klaus Josip, Kljajić Kata, Knežević Kovilka, Kocap Dragica, Kolić Kata, Kopicl Marija, Kovačić Ljubica, Kovačević Janja, Kovačević Katica, Kovačević Lucija, Kovačević Pavle, Kraljević Tomislav, Kranjčec Marija, Kršnjavi prof. Štefa, Kuliman Martin, Leaković Bara, Leaković Mara, Leitner Antun, Vlč. Lesjak Drago, Levaković Katica, Ljevačić Ferdo, Lončarević Ana, Loparnik Marija, Lugarić Antonija, Lukač Ivan, Lukačić Kata, Lustig Hinko, Majer Marija, Malek Cecilija, Marković Julija, Markešić Marija, Mataić Ernesta, Medarac Marija, Mesarov Martin, Mesić Franjo, Mihajlović Vladko, Mihaljević M. Milošević Anka, Mitoš Josip, Müller M. Novak Anka, Novak Josip, Novoselac Ana, Novoselić Ivka, Orel Tonka, Ornik Božidar, Oštalić Antun, Sandurović Pavao, Pavlić Bara, Pećarić Bara, Pehnec Anđelko, Vlč. Perhač Ivan, Perković pl. Aleksander, Pesar Ana, Petravić Olga, Petravić Vinko, Pintarić M. Podliessnig M. Polić Dora, Pondeljak Terezija, Popović M. Rolaček Stjepan, Rožić Katica, Rukavina Irena, Rupčić Juliška, Sabljak Adolf, Sabljak Josipa, Schmidt Marija, Sente Ema, Sever Zorka, Sigmund Zora, Skomrak Antun, Sremac Josip, Stojčić Margareta, Sukić Marija, Šalković Julijana, Šandal Terezija, Šantek Antonija, Šimić Ivka, škaberna Stjepan, štefko Anka, Šušković Josipa, Thiel Stjepan, Tićak Micika, Tivanovac Cecilija, Tomić Slavko, Tompa pl. Ivan, Tršinski Nada, Trbljanić Marta, Vadjunec Marija, Vefter Terezija, Vilhelm Slava, Vinković Ivan, Vodošek Ana, Volodar Danko, Vrbanić ing. Rudolf, Vučević Marta, Vidak Juro, Vuković Liza, Vuletić Mara, Weissbacher Marija, Zdjelarević Terezija, Zebić Ivan, Žabot Franjo, Žižak Vladimir.

Revnitelji: Kalafatić Blanka, Šoljić Gjuro, Vlč. Žalar Jakob, Vlč. Dr. Tomo Kelenc, Štimac Terezija, Kabiček Franjo, Gujić Niko, Jakovijević Marija, Horvat Andro, Marinić Oton, Siks Ana, Vudi Ivka, Suradničtvo Čadjavice. Feranec Anka, Šurić Emilija, Bratić Barbara, Benačić Ilija, Venos Ljubica, Kuker Marija, Olivier Ivan, Moro Bepo, Kabiček Jozefina, šlehta Ana, Kafka Terezija, Leder Antonija, Doležal Franciska, Nehvatal Ana, Stanjek Ladislav, Vincek Josip, Karl Marija pk. Paula, Iljević Katica, Dabčević Elica, Zettl Marija, Stanjek Marija, Kanižaj Stana, Kop Marija, Mužina Ljubica, Čč. Ss. Milosrdnice Bjelovar.

Djeca za oltar Mar. Pom.: Odar Marija, Čondić Nedeljko, Turudić Marija i Ljerka, Mlinek Branko, Pučka škola Sirač, Pučka škola Lipovljani, Pučka škola Gradačac.

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda od 8. V. 1.941. br. 148/41.

Salezijanski vjestnik

GLASILO ZA SALEZIJANSKO SURADNIČTVO

GOD. XV. OŽUJAK—TRAVANJ BROJ 3—4

Ime Božje na križu sramote

Odkako je naš nadpastir preuzv. gosp. Dr. Alojzije Stepinac u svečanom govoru, što ga je održao na Sviećnicu posl.je podne u zagrebačkoj katedrali, pozvao sve Hrvate, koji su dobre volje, da pođu u boj protiv kletve, naše uspavane savjesti počeše se buditi.

Bojni poziv, što smo ga čuli iz usta predstavnika Crkve, snažni vapaj pastira, koji je nadahnut riečima sv. Pisma: »Revnost za dom tvoj me izjeda«, široko polje rada, što je najednom puklo pred našim očima, gusti korov, koji je preko noći iznikao na njivama zanemarene pastve, opasnost, koja nam prieti od kletve, i konačno demonska snaga neprijatelja, protiv koga polazimo u boj, — sve nas to mora potaknuti na dublje razmišljanje.

Ime je Božje doživjelo među našim narodom najveću sramotu, koja se može zamisliti i koja se jedva može porediti s onom sramotom, koju je doživjelo ime našega Spasitelja, kad je, napisano na blatnu daščurinu i pribito na križ sramote, bilo izvrgnuto ruglu svjetine.

Ovako ne može ići dalje. Sa stanjem, što ga je stvorila psovka u hrvatskom narodu i s licem, koje nam je ona nakazila, ne može biti zadovoljan nitko, pa ni najveći psovač. Od psovke nije još nitko imao nikakve koristi, a šteta, koju nam je ona naniela, jest ogromna. Ona je izbacila na površinu ljudske duše najtamnije i najniže njezine strasti i pomogla im ,da dođu do vlasti; ona je nama samima i drugima pomutila pogled u čistoću i veličinu hrvatskog značaja, a na obzorje naših ideala navukla tmastne, crne oblake. Ona pruža demonsku snagu i savez svim rušilačkim nagonima duše.

Mi ne govorimo onima, koji ne vjeruju. Polazeći u boj protiv kletve, nemamo pred očima onih, koji su daleko od svoga Boga i koji ga ne mogoše upoznati razumom, što im je dan; mi ne govorimo onima, koji se ne mogu dovinuti do najjednostavnije istine, da stvoreno ne može biti bez Stvoritelja ni ura bez urara, koji su (inače vrlo ponosni na svoj razum) svu ljudsku misao sveli na ono, što se može samo vidjeti i pipati.

Ne govorimo njima. Oni neka i dalje kunu! Neka i dalje uče kleti. Jer zaista treba, da oni — bezbožnici — već ovdje na zemlji izvrše ono, što će im biti posao svu vječnost! Na stablu nevjere kletva je najplemenitiji plod, i bezbožnik nema što drugo servirati na tanjur svomu narodu.

Uostalom, s naše bi strane bilo naivno, ako bismo u ovako pametnu i po narod koristnu podhvatu računali na njih, kad smo se mogli tisuću puta

uvjeriti, da su oni bili grobari sviju zdravih narodnih pokreta i kovači sviju zala, što taru čovječanstvo.

Unutrašnje zlo kletve, kao i njezinu razornu snagu, može shvatiti samo onaj, koji vjeruje u jednoga, osobnoga Boga.

Dà! Samo vjernik može osjetiti dostojno strahopočitanje prema imenu onoga, koji je naš Stvoritelj, naš Gospodar i naš najveći Dobrotvor. Samo on može doživjeti ono, što je doživio sveti pjesnik, kad je uzkliknuo: »Gospode, Gospodine naš, kako je veličanstveno ime Tvoje po svoj zemlji!«

Dà! Samo on može i želi priznati, da je sve, što imamo i što jesmo, dar Božji. Usta i oči, ruke i noge, razum i srdce poklonila nam je njegova darežljiva ruka. U njegovo ime svietli nam sunce, razveseljuju nas zviezde, opaja nas miris ruža, očaravaju zvuci proljeća i šum rieka.

Njegovo je ime sveto i veličanstveno. Ono pripada samo njemu, i nitko se drugi ne može njime podičiti.

Sâm nam je kazao svoje ime, kad je iz plamena progovorio: Ja sam onaj, koji jesam!« To znači: ja sam onaj, koji obuhvaća u sebi sav život i posjeduje sva savršenstva, a sve drugo izvan mene samo toliko živi i samo je toliko savršeno, koliko mu je dano od mene.

Zato nije čudo, što na jednom mjestu kaže psalmist: »Sveto je i strašno ime njegovo.«

Ali Božje ime nije samo sveto i strašno, nego također milo i ljubazno, jer na drugom mjestu kaže sv. Pismo: »Ime je tvoje kao tekuće ulje.« Milinu i miris ulja osjetiše ljudi na imenu Božjem onda, kad je Sin Božji postao čovjekom i dao sebi ime Isus, t. j. Spasitelj. Odkad je Bog došao među ljude i prozvao se ljudskim imenom, doživjelo je ovo ime najveću slavu i bilo kroz vjekove obasipavano dokazima najveće ljubavi i znacima najuzvišenije časti. Kod pomisli na ovo ime svetci su padali u ekstaze; kraljevi su pred njim prigibali koljena, pjesnici dobivali nadahnuća, a apostoli nadzemaljsku jakost. Sveti mu je Pavao dao prvo mjesto na nebu, na zemlji i pod zemljom, kad kaže, da će se u Isusovo ime prignuti svako koljeno onih, koji su na nebu, na zemlji i pod zemljom i da će svaki jezik priznati: Isus Krist je Gospodin. Ništa manje oduševljeno ne govori o njemu sv. Petar, kad tvrdi: »Nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti.« (Dj. 4, 12).

Poredbu s uljem uzetu iz sv. Pisma, osobito je slikovito razvio sv. Bernardo. On kaže: »Ne poređuje zaman Duh Sveti ime Zaručnika (Krista) ulju, kad uči Zaručnicu (Crkvu), da mu dovikuje: Ime je tvoje kao tekuće ulje. Ulje naime svietli, hrani i maže. Pospješuje oganj, hrani tielo, vida rane: svjetlost je, hrana i liek. Svietli onima, kojima se propovieda, hrani one, koji o njem razmišljaju, lieči one, koji ga zazivlju u pomoć.« Zatim nastavlja, da dokaže to, što je uztvrdio: »Odakle se, misliš, rodila u svietu takva i tolika svjetlost nego od propoviedanja Imena Isusova? Zar nas nije u svietlu ovoga Imena pozvao Gospodin u veličanstvenu svoju svjetlost? Nama, koji smo razsvietljeni ovim Imenom, pravom dovikuje apostol Pavao: Bili ste nekada tama, sad ste svjetlost u Gospodinu. Ovomu apostolu bješe zapovjeđeno, da to sveto ime ponese kraljevima, narodima i sinovima izraelovim. I on ga nosaše, kao što se nosi svjetiljka, razsvietljujući domovinu i vičući na desno i lievo: Nestala je noć, pojavio se dan. Odbacite dakle djela tame i obucite se u oružje svietla... Ali Ime Isusovo nije samo svjetlost, nego i hrana. Zar se nisi toliko puta okriepio, koliko si puta na nj pomislio? Suha je svaka ona hrana duše, u koju nije uliveno ovo ulje. Bljutava je, ako nije začinjena ovom solju. Pišeš li, tvoje mi se pismo ne sviđa, ako nisi napisao ime Isus. Razgovaraš li, ne sviđa mi se, ako u razgovoru ne čujem Ime Isus. Isus je med u ustima, pjesma u ušima, radost u srdcima...« Tako sv. Bernardo.

Zato se pravom pita sveti pjesnik:

Ljubkiji gdje je pjesme guk
Čarniji gdje je uhu zvuk,
Zabavu dražu l' uma znaš,
No što je Isus Gospod naš?

Zatim nastavlja:

Anđela ti si sjaj i kras,
Isuse, uhu nježan glas,
Ustima mednog sata dar,
U srdcu Božjeg grozda žar.

Isuse, spase mili moj,
Ufanje duši ubogoj,
Za tobom suze prolivam,
Cielom te dušom dozivam.

Isuse, Djevin krine biel,
Ljubavi naše raju ciel.
Imenu tvomu slava, čast,
U carstvu vječnom vječna vlast.

* * *

U Evanđelju nedjelje Sedamdesetnice, koja je ove godine uzsliedila odmah poslije Sviećnice, govor je o domaćinu, koji traži radnike, da ih pošalje u vinograd. Najmio je sve, koje je našao, pogodivši se, da će svakomu platiti, što bude pravedno i da ne će ostati nikomu dužan.

Vinograd, u koji nas ove godine zove sveta Crkva, jest široka naša domovina. Korov, koji moramo počupati, prije nego zasadimo lozu ljubavi Božje, jest kletva i psovka. Svi smo pozvani, da se latimo ovoga posla. Svatko će dobiti plaću prema zasluzi, prema uloženom trudu i prema revnosti, kojom će se latiti posla.

Nikada naš Spasitelj nije bio u svom nastupu tako odlučan, kao onda, kad je tjerao trgovce iz hrama dovikujući im rieči sv. Pisma: »Dom je moj dom molitve, a vi ste iz njega načinili razbojničku špilju.« Slični bi osjećaji morali napunjati svakoga Hrvata, koji polazi u boj protiv kletve sa svetom željom u srdcu, da dade slavu Imenu Božjem. Dok naime želi, da njegova domovina bude zemlja obećanja i blagoslova, dotle ju psovač pretvara u zemlju prokletstva i propasti.

Dom je naš dom molitve, a psovači ga žele pretvoriti u razbojničku špilju.

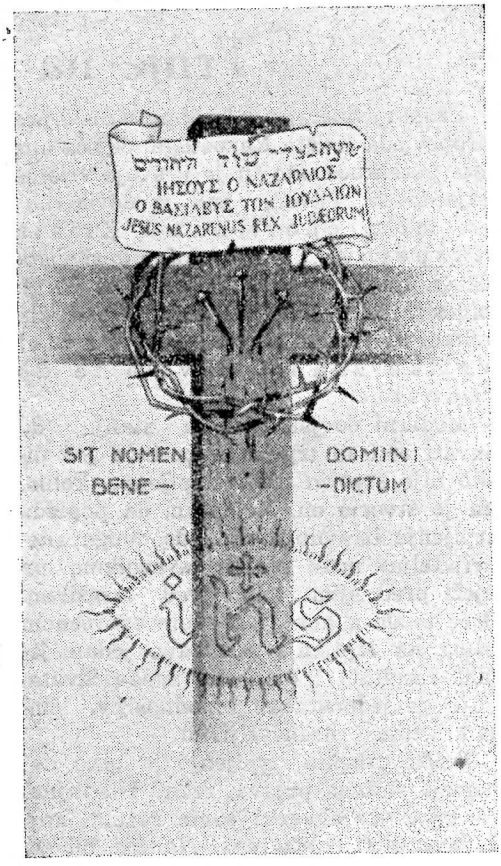

Hvaljeno i slavljeno budi Ime Gospodnje!

Vuzem

Minoli toge, pokore so dnevi,
Vre v cvetjo zadišal celi je kraj,
Zvoni veselo zvonijo takaj,
Ftičja popevka posod se razleva,

Staro i mlado si sladko popeva:
»Krištuš nam se gori stal
Ale-aleluja . . .«

Gost.

Trnje na putu života

Propovjednik, koji ljudima današnjice propovieda Krista Razpetoga, osjeća one iste potežkoće, što ih je u svoje vrieme osjećao sv. Pavao, kad je dovikivao: »A mi propoviedamo Krista Razpetoga.« On je izložen opasnosti, da ga ljudi ne će razumjeti i da će ga zadesiti ista sudbina, koja je zadesila velikog apostola: »Luduješ, Pavle! Veliko znanje dovelo te do ludosti.«

Moderni čovjek nije u stanju, da shvati smisao trpljenja, premda još nitko nije stvorio toliko trpljenja, koliko ga je stvorio on. Nemoćan, da pogleda trpljenju izravno u oči i da ovoga »neprijatelja« učini svojim saveznikom, on bježi pred njim kao pred strašilom. Srće iz zla u gore, i u svom ogorčenom biesu na trpljenje postizava jedan jedini rezultat: i onaj dio svoga života, koji je jednostavan i podnošljiv, čini zamršenim i neshvatljivim.

Treba priznati, trpljenje je tako nejasna i složena pojava, rekao bih tajna, da ga može shvatiti samo razum, koji je prosvietljen vjerom. Naučiti plivati može samo onaj, koji je ušao u vodu i pokušao se uzdržati na njezinoj površini pomoću vlastitih kretnja tiela; razumjeti tajnu trpljenja može samo onaj, koji znade trpjeti i... vjerovati.

Trpljenje je mač dvorezac: vještacima će prokrčiti put do pobjede, dok će one, koji hodaju putem propasti, samo potaći, da što prije dođu do cilja. »Rieč je o križu ludost onima, koji propadaju, a sila Božja onima, koje se spasavaju.«

Jedni se na krilima trpljenja dižu do nadzemaljskih visina, a drugi gube u njemu i ono malo životnog elana, što su ga imali. Jednima je izvor snage, drugima uzrok propasti.

* * *

Sva je tajna u tome, što se ljudi ne će smatrati odgovornima za svoja djela.

Bog nije stvorio trpljenja samo radi trpljenja. Niti hoće, da trpimo bez razloga. Još se manje može pomisliti, da bi on uživao u našem trpljenju. On ne uživa u mukama onih, koji trpe. Obratno! On je onaj, koji s trpećima najviše trpi, s plačućima najviše plače i s umirućima dnevice tajanstveno umire. »Tko je slab, i ja da nisam? Tko se sablazni, i ja da se ne razpalim?«, povjerava Gospodin sv. Pavlu tajne svoga srdca. »Nije Bog stvorio smrt: bezbožnici su je dozvali svojim djelima i riečima«, kaže knjiga Mudrosti. Mi ljudi, poput djece, ložimo i podpirujemo vatru, a onda se čudimo, ako se razplamsa i sprži ono, što nam je moglo pribaviti miran i srećan život. Koliki su digli šaku protiv Boga radi nevolja, koje su nas snašle u ovom i prošlom ratu, a sami su bili najaktivniji učestnici skupština, koje su nazpaljivale strasti, najvjerniji čitatelji napetih novinskih članaka, kojima su vjerovali kao svetom Pismu, najzakletiji neprijatelji morala, koji bi ih mogao bilo kako obuzdati u njihovim nepravednim težnjama.

Tko zabacuje nauku o griehu, kako je uči katolička Crkva, i o nesreći, u koju baca čovjeka; tko ne vidi nepravdu, koja se njime nanosi Bogu; tko ne će da čuje o bilo kakvoj osobnoj odgovornosti, koja prati svako ljudsko djelo, tomu je trpljenje zaista velika tajna.

Tko zna, što je grieh, tomu je donekle razumljivo, i što je trpljenje. »Kao što čovjek oduzme griehom nešto od onoga, što je Božje,« kaže sv. Anselmo, »tako Bog trpljenjem oduzme nešto od onoga, što je ljudsko.«

Nervozni, duševno bolestni ljudi imaju to svojstvo, da svoju duševnu bolest, koja ima nepoznate uzroke, prenose na poznate organe tiela. Tako se nekima čini, da ih boli želudac, a u stvari se radi o bolesti sasvim druge naravi. Nije bolestan želudac, nego oni. Ovim duševnim bolestnicima slični su oni ljudi, koji kažu, da je Bog skrivio zlo, koje nas je snašlo, a uistinu snose za to glavnu krivnju oni i njihovi griesi. »Mi

Koji nije vlastitoga Sina poštedio, nego ga je predao za sve nas. (Rimlj. 8, 32.).

ovo trpimo radi svojih grieha.« (II. Mak. 7, 32).

Stani malo i pomisli! Počinio si u životu toliko zla, nanio toliko nepravdi, zadao toliko uvreda, izrekao toliko krivih sudova, uništio toliko tuđe sreće, pa sad hoćeš, da Bog pređe preko toga mirno i ravnodušno, pa sad još hoćeš, da radi toga budeš štovan i čašćen, — da kao junak sjediš na lovorikama svojih djela! Plodovi grieha su gorki.

* * *

Treba ipak priznati, da se ne može sve trpljenje koje nas snalazi u životu, smatrati kao kazna naših osobnih grieha. Neki ljudi trpe mnogo više nego su zaslužili svojim griesima, dok su kod drugih griesi vrlo veliki, a trpljenje veoma neznatno.

Kad su Isusu javili, da je Pilat ubio neke Galilejce, odgovorio im je: »Mislite li, da su ovi Galilejci bili veći grješnici od svih Galilejaca, jer tako postradaše? Ne, kažem vam, nego ako ne budete či-

nili pokore, svi ćete tako propasti. Ili mislite li, da su onih osamnaest, na koje pade kula u Siloji i ubi ih, bili veći krivci od svih ljudi, što stanuju u Jerusalemu? Ne, kažem vam, nego ako ne budete činili pokore, svi ćete tako propasti.«

Katolička je Crkva osudila nauku Michaela Baja, koji je tvrdio, »da se uobće sve nevolje pravednih moraju smatrati kao kazna za njihove griehe«. Tako isto osudila je Crkva i nauku Kesnela, jer je učio, »da Bog nikada ne šalje trpljenja pravedniku i da trpljenje služi isključivo zato, ili da kazni grieh ili da očisti grješnika«.

Ovo je mišljenje vrlo tjesnogrudno, i onaj, koji bi ovako mislio, smatrao bi Boga veoma nespretnim umjetnikom, koji u našem životu ne bi bio ni čime drugim zaokupljen nego samo kažnjavanjem i popravljanjem.

Nije tako. Trpljenje ima svoj dublji smisao. Osim negativne svrhe, Bog je trpljenju dao i neki pozitivni smisao. Bez trpljenja sve bi išlo naopako. Kao što sol izjeda meso, da ga sačuva od gnjiloće, tako trpljenje probija dušu, da je uzdrži na životu, jer svaka duša, koja ne pozna trpljenja, slična je mrtvacu.

Trpljenje ima vezu sa životom. Zato je patnja unatoč svoje oporosti, vrlo zanimljiva, i duše ju, koje čeznu za životom, primaju kao nadahnuće i stvaraoca velikih misli. »Umri i postani«, reče netko, a Spasitelj je ovu misao izrazio prispodom o pšeničnom zrnu: »Zaista, zaista vam kažem: ako pšenično zrno, kad padne u zemlju, ne umre, onda samo ostane; ako li umre, mnogo roda donosi.« Vatra je neprestano izgaranje, život je dnevno izgrađivanje, t. j. odricanje i neko umiranje. Samo se na ruševinama staroga gradi novo. Nitko nije postao zreo, koji nije odnio nad sobom koju pobjedu. Bez patnja ostaje čovjek plitak i neizkusan. Dubinu mu daje proživljena bol. Riedki su oni, koje je odgojila sreća. Čovjek može posjedovati od prirode udivljenja vriedna svojstva. Ali tek onda, kad se ova podvrgnu bolnim i sviestnim ograničenjima i rezanjima, dobivaju onu snagu, koja im je potrebna, da se ogledaju sa životom i da odigraju neku koristnu ulogu. Moći su same po sebi razorne. Tek onda, kad prođu kroz rešetku trpljenja, postanu upotrebive.

Isus Krist izabrao je put križa i muke, da uđe u svoju slavu. »O bezumni i sporoga srdca za vjerovanje svega, što su govorili proroci«, reče dvojici svojih učenika, »zar nije trebalo, da Krist prije trpi i tako uđe u svoju slavu?«

Tko ne može razumjeti trpljenja? Samo oni, koji gledaju sav smisao života u uživanju zemaljskih i prolaznih dobara. Njima su patnja, bol, trpljenje, smrt najveći neprijatelj, prvo i posljednje zlo. Tko ima širi pogled u dobra, koja čovjek dobiva iz ruke Božje, taj može lakše shvatiti smisao patnje. Često nam puta Bog šalje patnje, koje nisu kazna, nego blagoslov, koje nisu izraz njegove pravde, nego ljubavi. Sv. Toma kaže: »Budući da su različita dobra, što ih čovjek posjeduje (dobra duše, dobra tiela i izvanjska dobra), dogodi se koji put, da će čovjek pretrpjeti štetu u dobru nižega reda, kako bi osjetio korist u dobru višega reda. Tako će na pr. rado pretrpjeti štetu u novcu (imutku), da sačuva zdravlje, a morat će koji put pretrpjeti štetu u imutku i zdravlju, da ostane neoštećena korist duše i slava Božja. U tom slučaju ova šteta nije zlo u sebi, nije kazna u pravom značenju rieči, nego liek. Tako čine liečnici, koji propisuju bolestnicima neugodne liekove, da im povrate zdravlje.«

*

Kako vidite, patnje, što nam ih Bog šalje, ulaze u samu tajnu Božje Providnosti i Božje brige za naše vječno spasenje. Patnje su u vezi sa samom mi-

lošću. One su jedan dio one milosti, koju dobivamo, da možemo postići svrhu, za koju smo stvoreni. Zato ih treba primiti onim osjećajem, kojim se prima milost, kojim je na pr. Bl. Djevica primila anđela Gabriela. Tko ne zna, što su patnje, taj ne će znati ni što je milost. Poslovica kaže: »Koga Bog ljubi, onoga i kara.« Mogli bismo dodati: »Koga ne kara, toga vjerojatno niti ne ljubi.« Drugačije se ni ne mogu tumačiti rieči, što ih je Gospodin upravio proroku: »Utišat će se srčba moja na te, i moja će revnost odstupiti od tebe. Mirovat ću i ne ću se više srditi.« »Vidiš li«, kaže sv. Bernardo, »kako se Bog mnogo više srdi tada, kad se prestane srditi.«

Što dakle? Zar ćemo prekrižiti ruke i apatično primati svako trpljenje? Zar ćemo prestati, da se borimo protiv biede i nevolje života? Možda ćemo je sviestno htjeti povećati, kako bismo imali priliku, da više zaslužimo? Nipošto! Dobro znajući, da trpljenja ne umanjuje onaj, koji bježeći pred njim kao pred strašilom pada u očaj (što je najgori oblik trpljenja), mi ćemo rado priznati njegovu providnostnu ulogu u našem životu i učiniti sve, što je potrebno s naše strane, da preko njega dođemo u još užu vezu sa životom, t. j. s Bogom.

»Ne umrieti, nego trpjeti,« vikala je velika sv. Terezija. A to je donekle isto. Tko zna živjeti, taj zna i trpjeti. Tko živi i ne trpi, taj ide prema smrti; tko živi i trpi, taj ide prema novim oblicima života.

Na usnama tvojim je mir

Don Bosko! na usnama tvojim je mir
i smiešak onaj isti
kao biser čisti.
Al tko na zemlji slavi svoj pir?
Tko ruši tihi ponoćni mir?
Don Bosko! reci bar nedužnoj djeci,
kad pitaju majku: kad će tata doći.

Uzalud pitam... sve tone u noć...
Tek tutnjava mukla
i oružja zvek
sablastno ječi kroz ponoćni mir...
To paklene sjene slave svoj pir.
To čovjek bije svog rođenog brata.
Hrvat se digo na brata... Hrvata.

Don Bosko! na usnama tvojim je mir
i isti smiešak blag
svoj djeci tako drag.
Stog vrati skoro dječici tatu!
Učini konac strašnome ratu!
Don Bosko, skrši taj pakleni pir,
Don Bosko, vrati nam žuđeni mir!

Branko Smole.

Diete — dar Božji

Ovih dana pripovieda mi moj prijatelj i znanac, profesor učiteljske škole u K. ovaj događaj, što ga je sam doživio:

— Nalazim se, reče, u Z. u bolnici na liečenju očiju. Kad mi se pružila prilika, skočio sam na jedan dan kući, da vidim svoju malu curicu, diete od sedam mjeseci. Premda mi je žena odgovarala, da ne putujem u takvim prilikama, ipak sam pošao na put jedno poslijepodne, da se ujutro drugoga dana već vratim nazad u bolnicu, gdje me čekao liečnički pregled.

Sretno sam doputovao kući i drugi se dan prema nacrtu ustao i spremio, da pođem na vlak. Međutim i diete se to jutro probudilo ranije nego obično. Kako je bilo još vremena do odlazka vlaka, sjeo sam kraj kolievke i upustio se u maženje. Diete je bilo razdragano, ciktalo je od radosti i povlačilo me za

kosu, a ja sam mu tepao rieči milja, kako se to već radi s malom djecom. Nekoliko puta pokušao sam se odtrgnuti i poći, ali curica bi svaki put jače zaciknula i povukla me k sebi. Bilo je već zadnje vrieme, da pođem.

Naglo ustanem i krenem prema vratima opraštajući se. Tada se dogodilo nešto, što nisam očekivao. Diete je tako snažno i neobično zaciknulo, te mi se činilo, da se u tom glasu krije neka tajanstvena prietnja, zadržava me i ne pušta mi, da izvršim, što sam naumio. Ostao sam kao ukopan i neočekivano stvorio odluku: »Ne idem nikamo«. Obratio sam se k ženi i izjavio joj, da mi se ne da na put, a ona mi je odgovorila: »Ne idi, kad nemaš volje«.

Već u deset sati istoga dana stigla je viest u K. o groznoj željezničkoj nesreći. Gotovo svi putnici onoga vlaka bili su što teže, što lakše ranjeni ili mrtvi. Oni, koji su se vozili u drugom razredu, stradaše svi bez iznimke. Među njima dva poznata profesora i inžinira.

U ovom događaju opazio sam prst Božje Providnosti. Da sam pošao na put, sigurno bih bio izgubio život. Ali Bog se poslužio mojim malim djetetom, da odkloni nesreću, koja bi me bila zadesila, a kojom bi i ono samo bilo vrlo pogođeno.

Premda cieloga života nisam polazio crkve, osim vrlo malo u kojim naročitim zgodama, i to ponajčešće katedralu, da čujem Bacha, što ga je izvodio na orguljama poznati umjetnik organista u stolnici, — osjetio sam u ovom događaju prst Božji. Bio sam liberalan u svom vjerskom naziranju, nekada oduševljeni kantovac, naročito u njegovu metafizičkom obaranju.

Događaj, što sam ga izpripovjedio, ponukao me, da vjerujem u putove Božjega Promisla, koji u najšarenijoj raznolikosti događaja, koji nas okružuju, sve upravlja tako, da postignemo veliku svrhu, za koju smo stvoreni: svoj spas.

Zahvalan sam Bogu za ovu milost i vjerujem u Njegove velike putove.

C. D.

Pred oltare njene

Za plavetnim nebom
Daleko, visoko,
Kamo ne dopire
Našeg tiela oko,
Kraljica je ona,
Kojoj s tornja zvona
Miloglasno bruje...
Marija je tamo,
Zazovi je samo,
Sve nas ona ljubi,
Sve nas ona čuje!

Moja duša mlada
Nje se uviek sjeti,
I nemirna miso
K Njoj — Majčici leti,
Koju sred očaja
Boli i vapaja
Čovječanstvo zove...
Jer Marija Majka
I ljubav joj žarka
Izbavit nas može
Iz nevolje ove.

Zato padni, sviete
Pred oltare njene,
Nek tvoj vapaj: majko!
K njenom srdcu krene.
Njoj pokaži boli
U toj suznoj doli,
Reci joj sve jade...
Njeno srdce nježno,
Srdce Božje Majke
Na svakoga misli,
Svakog tješit znade.

Miroslav.

Kraljevsko ruho korizmene liturgije

U liturgiji (bogoslužju) katoličke crkve jedna se misao provlači poput zlatne niti kroz cielu crkvenu godinu: Isus Krist je Kralj.

Premda bi se moglo očekivati, da će Kristovo trpljenje kao glavni predmet liturgičnog doživljavanja u korizmi ovu misao nekoliko zasjeniti, ipak nije tako.

S nedjeljom sedamdesetnicom, koja nas izdaleka uvodi u korizmu, započinje otvorena borba između kralja svjetlosti i kralja tmine, koju pomoću liturgije doživljavamo pred svojim očima. Iako će u ovo vrieme za čas umuknuti pobjednički klik: aleluja, ipak još uviek ne zamire kraljevski pozdrav pjesme: »Slava tebi, Gospode, kralju vječne slave«. Tako ori neprestano iz ustiju moleće crkve kroz devet preduzkrsnih nedjelja. I u svojoj borbi i muci ostaje Krist kraljem, kraljevskim sinom Davidovim, kraljevskim sinom nebeskog Otca - Kralja. Da spasi grješno čovječanstvo i da učvrsti obstanak svoga kraljevstva, izlazi korizmeni Krist na težko hrvanje i borbu. Prve postne nedjelje pustinja je svjedokom težkog boja. Sin Božji i njegov protivnik sotona stoje jedan protiv drugoga. Knez tame nuđa Kralju neba i zemlje bogatstvo ovoga svieta, ali bude pobjeđen odlučnim: »Odlazi, sotono!« Zatim odmah pristupaju anđeli, da se stave u službu svoga kralja.

Nebeski sjaj, tračak buduće slave kralja svemira, obasjat će čovječanstvo Spasiteljevo na brdu Taboru druge nedjelje u korizmi.

A treće nedjelje predbacuju Njemu, pobjedniku zlih duhova, da ima svoju moć od Belzebuba, i da u ime kneza tame izgoni đavole iz ljudi. Ljudi bi ga htjeli, iako možda nesviestno, poniziti na razinu zemaljskog kralja, pošto su se na kraljevskoj gostbi nasitili hljebovima, što ih je čudom umnožio. Ali on se sakriva, jer ne će da bude kralj po ljudskoj milosti.

U to dolazi na Cvietnu nedjelju vrieme, kad on puninom vlastitog dostojanstva ulazi u Jerusalem praćen povicima »hosana«. Dolazi vrieme, kad se glasno i jasno pred čitavim svietom priznaje kraljem. Pilat ga zapita: »Dakle, ti si kralj?« I on ne šuti više, nego progovara: »Da, ja sam kralj.«

Noć muke postaje sve tamnija, borba sve žešća. Mržnja, kojom progone Krista, ima u sebi nešto tajanstveno, opasnija je i od same materialističke zaslieplienosti. Hulitelji dižu kamenje, da ga ubiju. Jedva umakne iz hrama, u koji je ušao kao kralj svjetlosti. Takva provala zlobe mora dovesti do katastrofe, do umorstva. I doista! Mržnja ne umire sve dotle, dok se nije izkalila nad klonulom glavom nevinoga. Kakve li poruge u to vrieme prividnog triumfa! Nad glavom umorenoga, dakako protiv volje njegovih protivnika, stoji napisano na tri svjetska jezika čitave zemaljske kugle svjedočanstvo kraljevskog dostojanstva: »Isus Krist Nazarećanin, kralj židovski«.

Čitavi Veliki Tjedan stoji Crkva u družtvu svoga trpećeg kralja. Tiesno se okuplja pod njegovu kraljevsku zastavu - križ s radostnim bojnim poklikom:

Barjaci kreću kraljevi,
Otajstvo križa bljeska se,
Na kojem Život umrije
I smrću ljude oživi.

I izpuni se silna rieč,
Što narodima David je
U svetoj pjesmi doviknu:
»Zavlada Bog sa drveta«.

To je kraljevska pjesma budnica, koju pjevamo kroz čitavo postno vrieme, koja se ne stišava niti u mračnim časovima Velikog Petka, dapače istom onda pokazuje svoju duboku zbilju.

U istom tonu ori onih dana i ova pjesma:

Pojte ustne boj, u kojem
Svlada krivdu pravednik,
Uz Križ častni znamen slave,
Uzdignite jasni klik,
Kako Isus žrtvova se.
Žrtvom posta pobjednik.

Isus mu odgovori: »Odlazi, sotono, jer je pisano: Gospodinu se Bogu svomu klanjaj i njemu jedinomu služi.« (Mat. 4, 10).

Liturgija Cvjetne Nedjelje očituje na svečan način Kristovo kraljevsko dostojanstvo. To svjedoči procesija s palmama i rieči, koje se pjevaju tom prilikom: »Ne boj se, kćeri sionska, gle tvoj kralj dolazi k tebi«. »Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! O kralju izraelski, hosana!«

Mukom i smrću mora osvojiti svoje kraljevstvo, ali pobjeda je sigurna. Stoga »hrli množtvo ususret Spasitelju s cviećem i palmovim grančicama i izkazuje počast slavnom pobjedniku.«

Prije nego se procesija s palmama povratila u crkvu, pjeva u njoj kod zatvorenih vrata zbor pjevača:

Slava, čast i hvala ti,
Spasitelju Kralju Kriste...

Da dramatski prizor, koji će se odigrati u vječnosti na vratima novog Jerusalema, dođe bolje do izražaja, pjevači su podieljeni u dvie skupine: jedni su u crkvi, a drugi su vani pred crkvenim vratima. Ovi u crkvi zastupaju čete blaženika nebeskog Jerusalema, a oni pred crkvenim vratima zastupaju crkvu, koja se bori.

Pjesma, kojom građani nebeskog Jerusalema dočekuju svoga kralja, jest hvalospjev, kakvog je težko naći:

Slava, čast i hvala ti,
Spasitelju Kralju Kriste,
Kom hosana klicahu
Nježna usta djece čiste.

To je refren, koji se ponavlja nakon svake kitice:

Izraelov kralj si ti,
Davidov oj svietli sine,
Koj u ime Gospodnje
Dolaziš nam pun miline.

Zborovi te hvale svi
U nebeskim dvorovima.
Smrtan čovjek ujedno
i stvorenja, što ih ima.

Puk židovski nekada
S palmama je tebe sreto,
S pjesmom, željom, molitvom,
Pristupamo mi ti eto.

Oni te veličahu
Još u smrtnom tielu tvome,
Mi ti sada pjevamo
Kao kralju preslavnome.

Milo njih si primio.
I naš poklon primi tako,
Kralju dobar, milostiv,
Koji ljubiš dobro svako.

Na Veliki Petak kralj je pao u boju. Smrtna mu je osuda prikovana na križ. Sva zemlja tuguje za njim kao za prvorođencem, koji je nevin ubijen. U znak žalosti toga se dana ne prikazuje euharistična žrtva.

Kralj je umro. Ali vjera, da Gospodin ne može podleći, da i u samoj smrtnoj borbi slavi pobjedu nad svojim neprijateljima, izbija na vidjelo i u časovima najveće tuge. Tomu je dokaz snažni vapaj na Veliki Petak: »Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Neumrli«, koji se ponavlja kod čašćenja sv. križa. I na križu kraljuje Krist kao kralj. Zapravo s križa je istom on protegnuo svoju vlast po svemu svietu. Ovaj je križ po apostolovim riečima priestolje milosti: »Pristupimo s pouzdanjem k priestolju milosti, da postignemo milosrđe i dobijemo milost.«

Tako se već na Veliki Petak priprema radost uzkrsnog aleluja, jer je po križu došla svietu radost. Ona sigurnost pobjede koja je toga dana još pritajena, provalit će svom snagom na vidjelo na Veliku Subotu, kad Crkva bude mogla oduševljeno kliknuti: »Danas je naš Spasitelj slomio vrata pakla i njihove zavore, razorio je tvrđave podzemlja i srušio vlast đavla.«

Liturgija nam nije mogla ljepše i jasnije predočiti Kristova kraljevskog dostojanstva. **M. K.**

Tada ga zloduh ostavi, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu. (Mat. 4, 11).

KUD SE PSOVAČ KREĆE,
TAMO NEMA SREĆE!

Dva pitanja iz katekizma

Pod ovim ćemo naslovom donositi u svakom broju Viestnika dva pitanja iz katekizma, koja ćemo osvietliti crticama iz života sv. Ivana Boska.

1. **Tko nas je stvorio?** Stvorio nas je Bog.

Sv. Pismo veli: »Tada stvori Gospodin Bog čovjeka iz praha zemlje i udahnu u lice njegovo dah života; i posta čovjek živ.«

Jedne liepe zvjezdane noći, kakva se može doživjeti samo u Italiji, Mama je Margareta izašla sa svojim sinom Ivanom pred kuću, zaustavila se na dvorištu, podigla ruku prema nebu i rekla: »Pogledaj, sinko! Ovo je nebo stvorio Bog. On je pričvrstio na nj brojne zviezde. Ako je tako liepo nebo, što ga je Gospodin stvorio, kako je tek liep On sam u svom raju!« Zatim je nastavila: »Koliko je liepih stvari stvorila ruka Božja; kako je moguć Bog! I nas je On stvorio; ljubimo dakle svoga Stvoritelja.«

*

2. **Tko je Bog?** Bog je najsavršenije Biće; Stvoritelj i Gospodar neba i zemlje.

U sv. Pismu čitamo, da je Bog rekao Mojsiji: »Ja sam onaj, koji jesam.«

Vozeći se jednom iz Turina u Lanzo u omnibusu, don Bosko se našao u druž-

tvu dvaju liečnika, dvaju advokata, jednog književnika i još nekih putnika. Kad se približiše selu Caselle, zapodješe razgovor. U početku su govorili neodređeno o egipatskoj, perzijskoj, grčkoj i talijanskoj poviesti, gdje su htjeli don Boska uloviti u rieči, ali im nije uspjelo. Tada se počelo razpravljati o mudroslovlju i bogoslovlju, ali ni tu ne mogoše don Boska proglasiti neznalicom. Zato počeše izravno niekati obstojnost Božju. »Boga nema,« rekoše. Tada se don Bosko dosjeti, da malom šalom završi ovaj dugi i bezkoristni razgovor. »Što mislite, gospodine doktore,« okrenu se svetac k jednom liečniku, »je li prije nastalo jaje ili kokoš?« — »Sigurno je nastala prije kokoš, koja je onda dala jaje.« — »A odakle onda kokoš?« —»Iz jajeta.« — »A tko je dakle stvorio prvo jaje, da se iz njega izleže kokoš?« Liečnik se već bio razpalio pa u srditosti vikne: »Do vraga jaje i kokoš; više ništa ne razumijem.« Tu se umieša u razgovor jedan od prisutnih putnika i zaključi razgovor ovim riečima: »Ja bih radije poslao u bolje ruke i jaje i kokoš. Povjerio bi ih dobrom kuharu, da nam načini dobru pečenku. A vi, gospodine doktore, slobodno počnite s kokoškom, a završite s jajetom, ali ćete morati konačno ipak doći do zaključka, da je Bog stvorio i jedno i drugo.«

Nekog ljetnog dana prolazio je don Bosko jednom turinskom ulicom, a pratio ga don Rua. Ustavivši se za časak pred nepoznatom prodavaonicom voća, pokaza rukom na izlog i primieti, kako se skupilo na jednom mjestu mnogo različitog, liepog i koristnog voća. Zatim viknu: »Kako je dobar Gospodin, koji se tako obilato i tako različitim sredstvima skrbi za potrebe našega tiela.«

Vi ne biste smjeli...

Don Bosko je pripoviedao svojim dječacima, kako je Napoleon učio kršćanski nauk jednoga svoga generala. Kad je ovaj veliki vojskovođa opazio, da jedan od njegovih generala nije upućen u nauku katoličke crkve, potrudio se sam, da ga pouči, pa kad je mislio, da mu je istinu već dosta jasno protumačio, zapitao ga je: »A sada, generale, jeste li razumjeli?« General je u šali odgovorio: »Vrlo malo, veličanstvo«. — »Kako?«, odvrati Napoleon, »vi niste mogli toga razumjeti? Pogrješio sam, što sam vas imenovao generalom. Vi ne biste smjeli biti general!«

Vi ne biste smjeli biti general!

Zar se ne bi mogao ovaj odgovor primieniti i na naše prilike?

Vi ne biste smjeli biti to, što jeste!

Gospodine, vi ne biste smjeli biti otac obitelji, jer ne znate katekizma... jer ne poznate Onoga, od koga potječe svako otčinstvo i od koga nam je došlo sve, što jesmo i što imamo.

Gospođo, vi ne biste smjeli biti majka, premda imate diete, jer ne znate katekizma... jer u mlieko svoje zemaljske ljubavi ne znate miešati mlieka ljubavi Božje, bez koje će sav vaš trud biti uzaludan.

Majstore obrtničke radionice i ravnatelju tvorničkog poduzeća, vi ne biste smjeli biti poslodavac, jer ne znate katekizam... jer nemate pojma o družtvenoj pravdi i ljubavi, koja mora regulirati odnošaj između vas i vaših poslo-primaca.

Radniče, ti ne bi smio biti radnik, jer ne znaš katekizma... jer u svojoj vječnoj potrazi za pravdom, neprestano lutajući po svietu, bez katekizma u ruci ne ćeš nikada pogoditi na prava vrata.

Gospodo učitelji i profesori, vi ne biste smjeli biti to, što jeste, jer ne znate katekizma... Kako možete sjesti za katedru i poučavati druge, kad ste sami neznalice u najosnovnijim pitanjima života... kad ne znate, ni odakle

ste, ni kamo idete, ni što radite tu među nama. Zbrka, koja vlada u vašim glavama, može li stvoriti red i sklad u glavama onih, koji su vam povjereni, da ih naučite i . . . odgojite?

Vojniče, ti ne bi smio biti vojnik, jer ne znaš katekizma... jer ne može znati, što je vjernost, onaj, koji se iznevjerio Kristu i pljunuo na svoj krst. Zar jedan dezerter može postati dobrim vojnikom? Bez katekizma ti si već unapried osuđen, da postaneš: ili kukavicom ili... silnikom.

Uzkrsnuće

... I trećega dana na hladnomu grobu
Kamen se odvali, kao školjka prsnu;
Nadvladala ljubav raztočenu zlobu.
Kako je rekao, zaista uzkrsnu!...

Popadala straža odbacivši koplje,
Zasliepio sve je božanski sjaj.
Bez snage sad leže, ko srušeno snoplje
Čekajući strašni, neminovni kraj.

Sunce potom zavi u zlato sav sviet,
Svuda život novi poče da se rađa,
I u novo doba, kao nevin cviet
Zaplovila biela, pobjednička lađa.

— — — — — — — — — —

I gle! nakon tol'ko prohujalih ljeta
Čudesna ta lađa još uztrajno brodi.
Niti bura strašna ništa joj ne smeta:
Uzkrsnuće k cilju svojemu je vodi!...

Vladimir.

Anđeoski pastir

U svietlu današnjih događaja postalo je jasno ono, što se nekima u svoje vrieme možda nije činilo tako važnim: prava Kristova Crkva, koja ima svrhu, da ostane uzvišenom čuvaricom istine do konca svieta, mora imati svoje vidljivo središte, oko koga se vrti sav njezin mnogostruki duhovni život i koje može slobodno pokretati sve njezine razpoložive duhovne snage.

To središte jest božanska ustanova papinstva, a današnji predstavnik te jedinstvene ustanove u poviesti čovječanstva jest sv. Otac Papa Pio XII.

Tko je Pio XII., čitatelji su Vjestnika već imali priliku saznati. Ali nije suvišno, da ih podsjetimo još jednom na ovo ime. Lako je razumjeti, zašto se duhovne veze između vjernika i Kristova namjestnika na zemlji moraju u naša vremena jačati i učvršćivati. Na uzburkanim valovima burne sadašnjice, kad se pjena valova diže do neba, mogao bi tkogod izgubiti izpred očiju onaj vječni i sigurni smjer, kojim plovi Petrova lađa kažući put svima, koji ne žele doživjeti brodoloma.

Kao što se s krajnjih dielova tiela krv vraća u srdce, da mu donese svježih sila i da sama primi novih poticaja, tako se i duše vjernika moraju često obraćati prema središtu kršćanstva, da zajedničkom otcu donesu utjehu vjernosti, a od njega prime pravac rada u budućnosti.

U središtu kršćanstva bije jedno srdce, koje misli na sve vjernike i na cieli sviet.

Ovo srdce u osobi Pape Pija XII. nije samo veliko nego i sveto.

Na stolicu najviše časti i najveće odgovornosti popeo se u predvečerje tamnih događaja, koji se na pozornici života odigravaju evo pred našim očima. Jedan pjesnik je pjevao:

Kako je težka tiara na glavi!

Ako je uviek bilo težko metnuti na glavu tiaru, zlatnu trokatnu krunu, koja resi glavu Kristova namjestnika, bilo je to težko onda, kad je Petrovu stolicu zasjeo sadašnji Papa Pio XII. Možda se ljubaznost Božje Providnosti, koja upravlja crkvom i cielim svietom, nije ni u jednom činu novijeg datuma vidljivije zapazila, kao u tome, da nam je dala za glavu Crkve Eugenija Paceli-a, sadašnjeg Papu Pija XII.

Rodio se u Rimu, središtu kršćanstva, koji je posvećen grobovima mučenika. Obitelj Paceli poznata je u gradu Rimu po ugledu i starini roda, a još više po kršćanskom životu njezinih članova. Mali Eugenije ugledao je svietlo svieta 2. ožujka god. 1876. Na krstu mu je stari svećenik, koji ga je krstio, prorekao: »Jednoga će dana svi kršćani pozdravljati ovo diete u bazilici sv. Petra.« Trebale su proći 63 godine, da se izpune ove proročanske rieči.

Kao diete odlikovao se mirom i sabranošću. Bio je duboko pobožan, stalożen, nenametljiv. Dobrota srdca bila je najljepša vrlina njegova značaja. U 23. godini postao je svećenik, nakon što je položio sve izpite iz bogoslovlja, mudroslovlja te crkvenog i svjetovnog prava. Sanjao je o tome, kako će postati dušobrižnik, ali je morao sjesti za profesorsku katedru. Tek što se uživio u težak rad odgoja mladeži i pokazao zamjerne uspjehe, pozvao ga je veliki Papa Lav XIII. u državno tajničtvo za izvanredne poslove. Bio je uveden, premda još vrlo mlad, u najdelikatniji posao crkvene službe: da se bavi međunarodnim odnosima Crkve. Diplomatska služba Crkve traži od čovjeka ne samo veliko izkustvo, nego i druge izvanredne sposobnosti: poznavanje prava, poviesti i mentaliteta pojedinih naroda, znanje jezikâ, vidovitost duha, odlučnost i staloženost značaja. Sve je ove sposobnosti mladi Paceli posjedovao u neobičnoj mjeri.

God. 1917. postao je apostolskim nuncijem u Berlinu, nakon čega je bio posvećen za biskupa. Kardinal Gaspari, Papin dugogodišnji državni tajnik, koji je bio neposredni starješina novoga nuncija, rekao je razstajući se s njime i šaljući ga u Njemačku: »Odsjekli su mi desnu ruku.« Mladi nuncij pokazao se vrlo spretnim i u novoj službi, koja nije bila laka. Njegov rad u Berlinu zadovoljio je ne samo Sv. Stolicu, nego i odgovorne njemačke državnike. Na odlazku iz Berlina rekao mu je veliki njemački vojskovođa Hindenburg: »Nikad ne ćemo zaboraviti, što ste u ovo vrieme učinili u Njemačkoj za mir i uređenje odnošaja između Sv. Stolice i Njemačke.«

Svršivši častno svoju službu u najvećoj europskoj zemlji, nasliedio je god. 1930. kardinala Gaspari-a u državnom tajničtvu i tako postao prvim Papinim doglavnikom.

Mnogo je putovao, da bolje upozna crkvene prilike pojedinih zemalja i naroda. U svojstvu kardinala državnog tajnika proputovao je Južnu Ameriku, i dvaput Francuzku, zatim Sjevernu Ameriku, gdje je bio visoko cienjen u svim krugovima. Bio je i u Budimpešti za vrieme velikog euharistijskog kongresa kao osobni Papin izaslanik, kojom je prilikom održao krasan govor.

Njegov nastup, unatoč svoje skromnosti i neprisiljenosti, pobuđivao je kod svakoga neobičnu pažnju, a ono, što je na njemu osobito osvajalo ljude, bila je njegova svetost i plemenitost. Govoreći s njime jedan je protestantski svećenik uzkliknuo: »Ovo je anđeo!«

Toga dakle čovjeka, koji je posjedovao neobične darove duha i tiela, postavila je Božja Providnost kormilarom Petrove lađe. Papom je izabran 2. ožujka 1939., nekoliko mjeseci prije ovoga rata, i to jednoglasno i već u prvom izboru, što svjedoči, da se svojim spo-

sobnostima i, naročito, svojom svetošću izticao iznad sviju ostalih kardinala.

Još iste godine u mjesecu listopadu, na blagdan bl. Nikole Tavilića, primio je novi Papa u audienciju hrvatsko hodočašće, što ga je predvodio zagrebački nadbiskup Dr. Alojzije Stepinac. Tom zgodom izrekao je govor, koji svjedoči, kako i On, vjeran tradicijama Sv. Stolice, duboko ljubi i cieni mali i Kristu odani hrvatski narod.

Svoj je govor počeo u hrvatskom jeziku: »Dragi naši Hrvati!«, a zatim je nastavio jezikom sv. Crkve:

»Častna braćo i dragi sinovi! Prošlo je više od deset stoljeća, kad je god. 879. Naš predšastnik Ivan VIII. upravio hrvatskom narodu sliedeće rieči: »Razkriljenih ruku ja vas pozdravljam i otčinskom ljubavi primam.« Ni Mi ne možemo naći zgodnijega izraza, da očitujemo osjećaje, koji danas izpunjaju Našu dušu, kad imamo tu sreću, da možemo pozdraviti u kući zajedničkog otca vas, predragi sinovi i kćeri, koji ste potomci tako starodrevnog naroda, predstavnici hrvatskog naroda u punoj njegovoj životnoj snazi. Vi ste se skupili oko Nas pod vodstvom Naše častne braće, a vaših revnih pastira, metropolita i biskupa, da posvjedočite svoju neslomivu vjernost Stolici Sv. Petra, vjernost, koja već traje u prošlosti kroz 13 stoljeća sve tamo od Pape Ivana IV., po narodnosti Dalmatinca, vjernost rimskoj Crkvi, koju vi priznajete kao neprevarljivu učiteljicu vječne istine, kao moćnu zaštitnicu socialne pravde i neutrudivu u nastojanju oko sloge svih naroda. Na taj način vi se pokazujete doista dostojnima častnog naslova predziđe kršćanstva, kako je Naš predšastnik Lav X. nazvao vaš narod.

Vi imate u svom značaju tvrdoću i stalnost vaših planina. O da bi taj značaj došao do izražaja i u čvrstoći vaše djedovske vjere! Čvrsta i stalna mora biti ta vaša vjera, kao stanac-kamen s vašeg Velebita, koji prkosi burama i olujama. Vjera Kristova najuže vas veže s Kristovim Namjestnikom, na njoj će, kao na temelju i tlu, cvasti vaš život,

život djelovanja, družtvovne ljubavi i osobne svetosti.

Poslužite se svim crkvenim organizacijama, napose Katoličkom Akcijom, da pokažete što više plodova kršćanske vjere na svim područjima javnoga života. Mi vam danas dajemo ovaj poticaj s toliko više pouzdanja, jer Nam se čini, da Nam se smije nada boljih dana, nada jedne bliže budućnosti, kad će odnosi između crkve i vašega naroda biti što shodnije uređeni sa složnim radom obiju strana na zajedničku korist.

Otvorite svoja srdca i dopustite, da u njih slobodno uđe ljubav prema zakonu Božjem i prema kršćanskoj savršenosti, spojenoj sa svakidašnjom molitvom, koju ćete u svojim domovima obavljati pred Propetim Spasiteljem. Otvorite svoja srdca svakoj kreposti i najuže se sjedinjujte s Kristom, napose u svetoj Euharistiji, s kojom uskladite sve svoje misli, svoje rieči i svoja djela, i odlikujte se nježnom pobožnošću prema Bl. Djevici Mariji.

Odgajajte svoju mladež u strahu Božjem i sačuvajte joj katoličke škole. Tako će mir Božji ući u vaše obitelji, pa će nad vašom dragom domovinom sjati i cvasti prava i trajna sreća.

Ne možemo bolje zaključiti ovog govora nego riečima blagoslova, što ih je Papa Ivan VIII. upravio Hrvatima u pismu, koje smo spomenuli na početku: »U svetim molitvama sjećamo vas se pred Gospodinom razkriljenih ruku i preporučujemo vas svemogućemu Bogu i svojim vas blagoslovom blagosivamo u Kristu, našem Gospodinu, da se ovdje i u vječnosti, tielom i dušom blagoslovljeni veselite s Gospodinom.« S takvim vas osjećajem blagosivamo i Mi: vas, sve vaše obitelji i cieli vaš hrvatski narod, a napose vašu mladež, te vam iz dubine svoga srdca podjeljujemo apostolski blagoslov. Živjeli naši dragi Hrvati.«

To su dakle rieči, što nam ih poručuje sadašnji sv. Otac, pa je dobro, da na njih češće mislimo budno podržavajući u ovim težkim danima vezu između sv. Stolice i hrvatskoga naroda, vezu, na koju su naši pređi bili tako ponosni.

I danas, kad se ne može više misliti na ona nekadašnja hodočašća, sv. Otac misli na Hrvate. Oni, koji imaju priliku, da i danas čuju njegov glas, mogu kazati, kako se sv. Otac zanima za naše težke prilike i kako želi, da bi se izpunilo sve ono, što očekujemo od bolje budućnosti. Budućnost svete vjere u našim zemljama i budućnost hrvatskog naroda bile su i jesu međusobno uzko povezane.

Putovi Božje Providnosti

Kinez Song-Peng, otac ugledne obitelji, ostavio je svojim sinovima na samrti, u obliku oporuke, ovu pripoviest o svom obraćenju:

»Sinovi moji! Nikada vam još nisam odkrio čudnovat i milosrdan način, kojim me je Gospodin pozvao u krilo prave vjere, a preko mene također i vas, jer je to jedna od onih svetih stvari, koje treba držati sakrivene i o njima s poštovanjem šutjeti.

Nu sada, na samrtnom času, dužnost mi nalaže, da vam to odkrijem. Ako bi došli novi Bokseri*, novi Dugo-kosci, vi ćete biti sviestni, da vaša vjera dolazi od Boga, i nadam se, da ćete biti spremni i umrieti za nju te se na taj način sastati sa mnom u raju.

Naša obitelj, vi to znate, potječe iz zaselka Heu-Li, gdje je boravila još pred 60 godina. Kad su mi bile dvadeset i dvie godine, išao sam u Peking na izpit i na povratku sam bio suputnik gospodina Pao-Vei-Kunga, koji je poslije postao vojnički zapovjednik u Sečoanu. Sretno je doktorirao, ali je bio toliko siromašan, da mu je na putu uzmanjkalo novaca, te mu ih ja posudih. To bijaše početak našega prijateljstva, koje me je izvabilo, da krenem na put u Sečoan, kojom sam se prilikom čudesno spasio i na kraju obratio te postao katolikom.

Više godina nakon toga, ili točnije, jedanaeste godine vladanja cara Hien-Fonga (1861.), gospodin je Pao odputovao u Sečoan u svojstvu vojničkog zapovjednika.

Obkoljen neprijateljima i zavidnicima, koji su mu uviek smetali, živo je ćutio potrebu, da se okruži osobama iz svoga rodnoga kraja. Zato mi je pisao, da dođem k njemu s još nekoliko naših ljudi, obećavajući uzput, da će s nama liepo postupati. Ja zbilja odputovah u družtvu mojih prijatelja, među koji-

* Bokseri su kinezki nacionalisti.

ma se nalazio i Li-Hon-Nien, koji je kasnije postao mojim zetom.

Nakon bezkonačno dugog puta dotakli smo se granice Sečoana i obale rieke Kiantze.

Sada je nastalo dugo prepiranje, kako da nastavimo put. Po kopnu je put dug i težak, ali siguran; po rieci je obratno kraći, ali opasan. Krčmar nas je opominjao, da je sada doba strašnih oluja i da se rieka vijuga među strmim klisurama, gdje nema mogućnosti za pristajanje.

Li-Hon-Nien udari kopnenim putem, a ja se iz nestrpljivosti ukrcam s dvojicom prijatelja (Tonk-u-tang i Liončen-gi) na brodić pun robe. I dogodi se ono, čega se krčmar bojao: na rieci je nastala strašna oluja. Brodić se izmjenično uzdizao prema nebu i opet tonuo u dubinu. Bijasmo sigurni, da nam nema spasa. Moji su drugovi stali očajavati i plakati. Zazivali su u pomoć nebo i preporučivali se zemlji. Što se mene tiče, bio sam zaokupljen mišlju: »Postoji jedan veliki Duh, jedan pravi Bog, koji vlada svietom, koji po svojoj volji uzdiže oluje i opet ih stišava... On, samo On može me spasiti, ako hoće.«

U taj trenutak sa strahom opazih, da mi nestaje broda izpod nogu. Jedan jaki udarac, i valovi ga progutaše. Nijedan od mojih drugova nije se više opazio na površini rieke. Čudnovato! Mene ne zahvati pogubni vrtlog, i ja stadoh vikati: »Pravi Bože, pravi Bože, spasi me!« I dogodilo se čudo. Ugledao sam jednoga častnoga Gospodina, kako mi se približava hodajući površinom vode. Imao je plave oči, dugu valovitu bradu i zlatne kose. Kosa mu nije bila spletena, nego je visjela slobodno na ramenima. U lievoj ruci nosio je kuglu zemaljsku, a na njoj naslikano sunce, mjesec i zviezde. Desnom mi je pružao neke drvene naćve, slične onima, kojima se mjeri riža. Postavio ih je na površinu vode, i ja sam sjeo u njih, a On me držeći za ruku nosio iznad valova, sve dok me nije doveo na jednu lađu, koja je plovila u protivnom smjeru od našega. Digao me na palubu, a kad sam se okrenuo, da zahvalim svome dobročinitelju, već ga nije bilo. Čim sam se izkrcao, uputim se kopnenim putem prema svome cilju, i nakon dugog vremena stignem u Pao-ning-fu. Videći, da sam sretno stigao, upita me Pao za drugove. Izpripoviedao sam mu sve o događaju prešutjevši iz opreza o prikazanju. On smjesta pošalje vojnike u potragu za lješinama. Uzalud smo tražili četiri dana: ne nađosmo ništa.

Moj pouzdani prijatelj Li-Hun-Nien sumnjao je u moje pripoviedanje i tako mi dugo dosađivao izpitivanjima, da sam mu konačno sve priznao. Međutim ja sam bio neprestano žaslostan. Samo sam mislio na to, kako bih našao svoga dobročinitelja, koji me je spasio i kako bi mu mogao izraziti svoju zahvalnost i poštovanje. Zazivao sam pravoga Boga. On mi se dakle i ukazao i jedino njega moram častiti. Po momu mišljenju bio je to dugokosi kinezki Bog Čen-u, jer mi Kinezi jedino njega među svim bogovima zamišljamo s dugom kosom.

Proboravio sam jedan jesec u Paonigfu, ali nisam mogao više izdržati. Gledajući me prijatelji, kako propadam od žalosti, savjetovaše mi, da se povratim u rodni kraj. Mandarin Pao mi dade putnicu, a uz to još i stražu.

Odputovao sam. Na putu posjetih množtvo pagoda (hramova), ne bih li našao božanstvo, koje me je spasilo. Bio sam u najvažnijim hramovima božanstva duge kose Čen-u-a. Sve uzalud. Nisam našao niti jednoga idola, koji bi bio barem donekle sličan momu spasitelju. Neki su od njih doduše imali dugu kosu, spuštenu na ramena, ali nije bila iste boje; nijesu imali plave oči, dugu bradu, a niti globusa sa zviezdama u ruci.

Konačno, nakon mnogobrojnih hodočašća, stigoh u svoje selo, koje se zove Če-li. Moj je očaj bio na vrhuncu. Nisam našao pravoga Boga. Gdje je dakle taj pravi Bog? Kako se zove? Kako ga treba častiti? Molio sam ga svim srdcem, da mi se odkrije. Često sam puta zaviknuo u snu, kao za vrieme oluje: »Pravi Bože, spasi me!«

Koji su bili uza me, prenerazili bi se svaki put, kad bi čuli moje uzdahe. Ni-

sam niti jeo niti spavao. Očigledno sam slabio. Crv duboke tuge mi je podgrizao srdce. Osjećao sam, da ne ću više imati mira ni pokoja, ni zdravlja, sve dok ne nađem pravoga Boga,

Jednoga dana vozio sam se kolima u Sienhsien, da dovršim neke poslove glede baštine. Baš je bila dovršena gradnja crkve u Čang-kia-Čoangu, a njezin se toranj mogao vidjeti već sa gradskih vrata. Potaknut običajem, da posjetim svaku pagodu, uniđem i u pagodu Europljanâ.

I gle čuda nad čudesima! Čim sam stupio na vrata, opazih na zidu veličanstvenu sliku, koja je najvjernije prikazivala moga spasitelja na valovima rieke. Zar je to On? Bez sumnje. Evo drži u ruci globus sa zviezdama, ima plave oči i dugu bradu. Liepi uvoji duge kose padaju mu na ramena. Gleda me onim istim blagim i veličanstvenim pogledom, kao što me gledao onda.

Sav izvan sebe od veselja, ne videći pred sobom nikoga osim spasitelja, bacih se pred njim na koljena. Lijući bujicu suza i dotičući se čelom poda ponavljao sam zaziv: »Pravi Bože, pravi Bože!«

Brzo dotrčaše neki kršćani i držeći me za pijanca odnesu me u jednu sobu.

Vama je poznato, sinovi moji, ono, što sliedi: znate, da sam u onoj slici prepoznao Svemogućega, pravoga Gospodara neba i zemlje, kojega sam odavno htio upoznati i častiti, da sam se konačno dao krstiti ja i ciela moja obitelj.«

MARIJIN DVOR KRAJ DARUVARA

Blagdan sv. Ivana Boska, našega Otca i našega najmilijega svetca, naš je dom proslavio vrlo svečano, koliko to dopuštaju skromne prilike, u kojima živimo. Sve od Nove Godine pa do Sviećnice, zapravo do 6. veljače uživali smo pravo proljetno vrieme. Tako je i na Blagdan don Boskov, u nedjelju 30. siečnja bio kod nas topli proljetni dan. Došlo je mnogo, mnogo svieta iz naše bliže i dalje okolice. Kod svete mise smo pjevali novu misu, koja nosi naslov »Missa tenebrarum«, t. j. misa tame, ali ne radi svoga sadržaja, koji je vedar, nego radi okolnosti, što je sastavljena za dugih zimskih večeri bez svietla. Budući da ju je izvodio zbor od dvanaest klerika, a sastavljao ju i dirigirao »Jerko«, to se može zvati i »Jerkova od dvanaest mučenika«. Poslije sv. mise sliedila je prekrasna akademija, na kojoj su nastupala najsiromašnija djeca naše okoline. Izveli su nekoliko kupleta i prizora »Učenjaka« i »Muzikaša«. Da ste ih samo vidjeli! Mislili biste, da imate pred sobom najbolje »Knežjanske Pjevače.« Nastupili su odvažno i bez straha, a derali se deset puta glasnije nego pjevači po našim operama. Jedan je od njih — valjda od prevelike odvažnosti — skoro izgubio hlače, a drugi je u svom pjesničkom oduševljenju tako zamahnuo svojom trubom, da je svomu susjedu malone odrubio glavu. Uza sve to publika je bila (bez šale) tako oduševljena, te se nije dala iz dvorane, kad smo rekli, da je akademija svršila. Trebalo je, da sve još jednom ponovimo.

Ovih smo dana svršili polugodišnje izpite. Naša škola radi punom parom. Svečano smo ušli u drugo polugodište i nadamo se, da ćemo pomoću dragoga Boga i njegove svete Majke sretno svršiti i ovu najburniju godinu. **J.**